

הצעות חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי של חה"כ זאב אלקין (פ/2502)

ושל חה"כ איילת שקד, יריב לוין ורוברט אילטוב (פ/1550)

הצעה להחלטה

מחליטים,

לתמוך בקריאה הטרומית במסגרת דיון מוקדם במליאת הכנסת בהצעות חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי של חה"כ זאב אלקין (פ/2505) ושל חה"כ איילת שקד, יריב לוין ורוברט אילטוב (פ/1550).

וזאת בתנאי שהמזיעים יסכימו כי בהמשך לכך הצעות החוק תוצמדנה להצעת חוק ממשלתית שתוגש על ידי ראש הממשלה בנושא, אשר תנוסח על בסיס העקרונות המפורטים בנספח להחלטה זו, ותתואמה עימה. הצעת החוק הממשלתית תוכן בתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

נספח

עיקרון 1 - מטרה :

הגדרת זהותה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי, ועיגון ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל.

עיקרון 2 - עקרונות יסוד :

- א. ארץ ישראל היא מולדתו ההיסטורית של העם היהודי ומקום כינונה של מדינת ישראל.
- ב. מדינת ישראל היא הבית הלאומי של העם היהודי ובה הוא מממש את זכותו להגדרה עצמית על פי מורשתו התרבותית וההיסטורית.
- ג. הזכות למימוש ההגדרה העצמית הלאומית במדינת ישראל ייחודית לעם היהודי.
- ד. מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, המושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל, ומקיימת את זכויותיהם האישיות של כלל אזרחיה על פי כל דין.

עיקרון 3 - סמלי המדינה :

- א. המנון המדינה הוא "התקווה".
- ב. דגל המדינה הוא לבן, שני פסי תכלת סמוך לשוליו ומגן דוד תכול במרכזו.
- ג. סמל המדינה הוא מנורת שבעת הקנים, עלי זית בשני צדדיה, והמילה "ישראל" למרגלותיה.

עיקרון 4 - שבות :

כל יהודי זכאי לעלות ארצה ולקבל את אזרחות מדינת ישראל על פי חוק.

עיקרון 5 - קיבוץ גלויות וחיזוק הקשר עם העם היהודי בתפוצות :

המדינה תפעל לקיבוץ גלויות ישראל ולחיזוק הזיקה בין ישראל ובין הקהילות היהודיות בתפוצות.

עיקרון 6 - עזרה לבני העם היהודי הנתונים בצרה :

המדינה תפעל למתן עזרה לבני העם היהודי הנתונים בצרה ובשבי בשל יהדותם.

עיקרון 7 - מורשת :

- א. המדינה תפעל לשימור המורשת והמסורת התרבותית וההיסטורית של העם היהודי, להנחלתה ולטיפוחה בארץ ובתפוצות.
- ב. בכל מוסדות החינוך המשרתים ציבור יהודי בארץ ילמדו תולדות העם היהודי, מורשתו ומסורתו.
- ג. המדינה תפעל לאפשר לכל תושב ישראל, ללא הבדל דת גזע או לאום, לפעול לשימור תרבותו, מורשתו, שפתו וזהותו.

עיקרון 8 - לוח רשמי :

הלוח העברי הוא לוח רשמי של המדינה.

עיקרון 9 - חג העצמאות וימי זיכרון :

א. יום העצמאות הוא יום החג הלאומי של המדינה.

ב. יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ויום השואה והגבורה הם ימי זיכרון רשמיים של המדינה.

עיקרון 10 - ימי שבתון :

ימי השבתון הקבועים במדינת ישראל הם שבת ומועדי ישראל, שבהם לא יועסק עובד אלא בתנאים שייקבעו בחוק; בני עדה המוכרת בחוק רשאים לשבות בשבתם ובחגיהם.

עיקרון 11 - המשפט העברי :

א. המשפט העברי ישמש מקור השראה לכנסת.

ב. ראה בית המשפט שאלה משפטית הטעונה הכרעה, ולא מצא לה תשובה בדבר תיקיה, בהלכה פסוקה או בדרך היקש מובהק, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.

עיקרון 12 - שמירת המקומות הקדושים :

המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול, מפני כל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות הקדושים להם או ברגשותיהם כלפי אותם מקומות.

עיקרון 13 - פגיעה בזכויות :

אין לפגוע בזכויות לפי חוק היסוד אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה העולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו.

עיקרון 14 - נוקשות :

אין לשנות את חוק היסוד אלא בחוק יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

לכנסת ת-19 הוגשו שתי הצעות חוק פרטיות בנושא חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי מטעם של חה"כ זאב אלקין (פ/2505) ושל חה"כ איילת שקד, יריב לוין ורוברט אילטוב (פ/1550).

ביום 8.6.2014, התקבלה החלטה מספר חק/930 של ועדת השרים לענייני חקיקה בעניין הצעת החוק שהוגשה מטעם חה"כ שקד, לוין ואילטוב (פ/1550), לפיה הוחלט לרשום את הודעתה של שרת המשפטים, על דעתו של ראש הממשלה, כי תוקם ועדה בראשותה ובהשתתפות נציגי כל הסיעות המרכיבות את הקואליציה אשר תבחן את הצעת החוק והצעות חוק נוספות העוסקות בנושא זה (ההחלטה קיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 26.6.2014, ומספרה הוא 1761(חק/930).

ועדה זו לא הגישה נוסח של הצעת חוק בנושא.

ביום 16.11.2014, עמדה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה הצעת החוק שהוגשה מטעם חה"כ אלקין (פ/2505). בהתאם לסמכותה כיושבת הראש של ועדת השרים לענייני חקיקה, החליטה שרת המשפטים לדחות את הדיון בהצעת החוק.

על פי ההחלטה הנוכחית, הממשלה תתמוך בקריאה הטרומית במסגרת דיון מוקדם במליאת הכנסת בהצעות חוק יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי של חה"כ זאב אלקין (פ/2505) ושל חה"כ איילת שקד, יריב לוין ורוברט אילטוב (פ/1550). וזאת בתנאי שהמציעים יסכימו כי בהמשך לכך הצעות החוק תוצמדנה להצעת חוק ממשלתית שתוגש על ידי ראש הממשלה בנושא, אשר תנוסח על בסיס העקרונות המפורטים בנספח להחלטה זו, ותתואמנה עימה. הצעת החוק הממשלתית תוכן בתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין השפעה

תקציב

לא נדרש

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 1761(חק/930) של הממשלה מיום 26.6.2014.
החלטה מספר חק/1230 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.11.2014.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות הדעת של היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה תופץ בנפרד.

סיווגים

סיווג ראשי : 08חקיקה פרטית
סיווג משני : 04ישראל והעם היהודי

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ו בחשון התשע"ה
19 בנובמבר 2014

מזכירות הממשלה

החלטת מספר חק/1230 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.11.2014.

חק/1230. הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי של חה"כ זאב
אלקין (פ/2502)

המשך הדיון נדחה.

הכנסת התשע-עשרה

יוזם: חבר הכנסת זאב אלקין

2502/19/פ

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי

1. מדינה יהודית (א) מדינת ישראל היא הבית הלאומי של העם היהודי שבו הוא מממש את שאיפתו להגדרה עצמית על פי מורשתו התרבותית וההיסטורית.
- (ב) הזכות למימוש ההגדרה העצמית הלאומית במדינת ישראל ייחודית לעם היהודי.
- (ג) האמור בחוק-יסוד זה או בכל דבר חקיקה אחר יפורש לאור הקבוע בסעיף זה.
2. מדינה דמוקרטית מדינת ישראל היא בעלת משטר דמוקרטי.
3. סמלי המדינה (א) המנון המדינה הוא "התקווה".
- (ב) דגל המדינה הוא לבן, שני פסי תכלת סמוך לשוליו ומגן דוד תכול במרכזו.
- (ג) סמל המדינה הוא מנורת שבעת הקנים, עלי זית בשני צדדיה, והמילה "ישראל" למרגלותיה.
4. שפה (א) עברית היא שפתה הרשמית של המדינה.
- (ב) לשפה הערבית מעמד מיוחד, לדובריה זכות נגישות לשונית לשירותי המדינה, הכל כפי שייקבע בחוק.
5. שבות כל יהודי זכאי לעלות ארצה ולקנות את אזרחות מדינת ישראל על פי חוק.
6. קיבוץ גלויות המדינה תפעל לקיבוץ גלויות ישראל ולהתיישבות יהודית בתחומיה והיא ותהיישבות יהודית תקצה ממשאביה למטרות אלו.
7. הקשר עם העם היהודי בתפוצות (א) המדינה תפעל לחיזוק הזיקה בין ישראל ובין הקהילות היהודיות בתפוצות.
- (ב) המדינה תושיט יד לבני העם היהודי הנתונים בצרה ובשבי בשל יהדותם.

- מורשת יהודית 8. (א) המדינה תפעל לשימור המורשת התרבותית וההיסטורית של העם היהודי ולטיפוחה בארץ ובתפוצות.
- (ב) בכל מוסדות החינוך המשרתים ציבור יהודי בארץ יילמדו תולדות העם היהודי, מורשתו ומסורתו.
- הזכות לשימור מורשת 9. (א) כל תושב ישראל, ללא הבדל דת או לאום, זכאי לפעול לשימור תרבותו, מורשתו, שפתו וזהותו.
- (ב) המדינה רשאית לאפשר לקהילה, לרבות בני דת אחת או בני לאום אחד, לקיים התיישבות קהילתית נפרדת.
- לוח רשמי 10. הלוח העברי הוא לוח רשמי של המדינה.
- חג העצמאות וימי זיכרון 11. (א) יום העצמאות הוא יום החג הלאומי של המדינה.
- (ב) יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ויום השואה והגבורה הם ימי זיכרון רשמיים של המדינה.
- ימי שבתון 12. ימי השבתון הקבועים במדינת ישראל הם שבת ומועדי ישראל, שבהם לא יועסק עובד אלא בתנאים שייקבעו בחוק; בני עדה המוכרת בחוק רשאים לשבות בחגיהם.
- המשפט העברי 13. (א) המשפט העברי ישמש מקור השראה למחוקק.
- (ב) ראה בית המשפט שאלה משפטית הטעונה הכרעה, ולא מצא לה תשובה בדבר חקיקה, בהלכה פסוקה או בדרך של היקש מובהק, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.
- שמירת מקומות קדושים 14. המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם המקומות.
- נוקשות 15. אין לשנות חוק-יסוד זה אלא בחוק-יסוד שקיבלה הכנסת ברוב חבריה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בקונגרס הציוני הראשון אושרה 'תכנית באזלי' שלפיה מטרת הציונות היא "להקים בית לאומי עבור העם היהודי בארץ-ישראל..."; במגילת העצמאות הוכרזה המדינה החדשה כמדינה יהודית וכביתו הלאומי של העם היהודי; בשנת 2001 פורסמה אמנת כנרת, עליה חתמו אנשי ציבור מכל קצות הקשת הפוליטית, שבה נקבע בסעיף הראשון כי: "מדינת ישראל היא ביתו הלאומי של העם היהודי". על אף ההסכמה הרחבה בציבור הישראלי על הגדרתה של מדינת ישראל כמדינה יהודית, מאפייניה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי מעולם לא עוגנו בחוקי היסוד של המדינה.

נחיצותו של חוק-יסוד: ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, מקבלת משנה תוקף במיוחד בזמנים שבהם יש המבקשים לבטל את זכותו של העם היהודי לבית לאומי בארצו, ואת ההכרה במדינת ישראל

כמדינת הלאום של העם היהודי. עיגון אופייה היהודי של מדינת ישראל בחוק-יסוד, יאפשר להגיע בעתיד להסכמה רחבה בכינונה של חוקה שלמה ומקיפה.

הסעיף הראשון קובע כי האמור בחוקי המדינה יפורש לאור סעיף זה. בהקשר זה, ראוי לצטט את דבריו של נשיא בית המשפט העליון לשעבר, השופט אהרון ברק: "ערכיה של ישראל כמדינה יהודית הם בעלי מעמד חוקתי-על-חוקי. הם משפיעים על פירושם של כל חוקי היסוד ומשפיעים בכך על חוקתיותם של כל החוקים. הם משפיעים על פירושם של כל הטקסטים המשפטיים, שכן יש לראות בהם חלק מערכי היסוד של מדינת ישראל ובכך גם חלק מהתכלית הכללית המונחת ביסוד כל טקסט משפטי בישראל. כך למשל, חוקה היא כי כל חוק של הכנסת וכל צו של הממשלה נועדו להגשים את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית" (שופט בחברה דמוקרטית, 2004, בעמ' 89).

לאורך החוק כלולים היבטים מעשיים המבטאים את היותה של מדינת ישראל מדינת הלאום של העם היהודי, שלחלקם יש ביטוי בחקיקה קיימת: סמלי המדינה (המנון, דגל, סמל), שפתה, חוק השבות, קיבוץ גלויות, התיישבות יהודית, הקשר עם יהודי התפוצות, מורשת יהודית, לוח שנה עברי ומקומות קדושים. הקביעה לפיה מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית מלבד היותה יהודית, מעוגנת בסעיף 2 בהצעת החוק ושזורה כחוט השני בסעיפיו השונים, בהם אלה העוסקים בשפה, בשימור המורשת, בהתיישבות הקהילתית, בימי השבתון ובשמירה על המקומות הקדושים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת אברהם דיכטר וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/3541) ועל ידי חבר הכנסת אריה אלדד (פ/18/4096).

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת איילת שקד וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1550).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ו באייר התשע"ד – 26.5.14

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/930 של ועדת השרים לענייני תקיפה מיום 08.06.2014 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 26.06.2014 ומספרה הוא 1761(חק/930).

1761(חק/930). הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי של ח"כ איילת שקד ואחרים (פ/1550)

מ ח ל י ט י ס , בהתייחס להצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי של ח"כ איילת שקד ואחרים (פ/1550) – לרשם את הודעתה של שרת המשפטים, על דעתו של ראש הממשלה, כי תוקם ועדה בראשותה ובהשתתפות נציגי כל הסיעות המרכיבות את הקואליציה אשר תבחן את הצעת החוק והצעות חוק נוספות העוסקות בנושא זה.

לדיון הוועדה יוזמן מזכיר הממשלה.

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים: חברי הכנסת
איילת שקד
יריב לוין
רוברט אילטוב

1550/19/פ

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי

1. מדינה יהודית
(א) מדינת ישראל היא הבית הלאומי של העם היהודי בו הוא מממש את שאיפתו להגדרה עצמית על-פי מורשתו התרבותית וההיסטורית.
(ב) הזכות למימוש ההגדרה העצמית הלאומית במדינת ישראל ייחודית לעם היהודי.
(ג) ארץ ישראל היא מולדתו ההיסטורית של העם היהודי ומקום כינונה של מדינת ישראל.
2. מטרה
חוק-יסוד זה, מטרתו להגדיר את זהותה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי, כדי לעגן בחוק-יסוד ערכים אלו ברוח העקרונות שבהכרזה על מדינת ישראל.
(א) מדינת ישראל תהא בעלת משטר דמוקרטי.
(ב) ישראל תהא מושתתת על יסודות החרות הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל ומחויבת לזכויותיהם האישיות של כלל אזרחיה כמפורט בכל חוק יסוד.
4. סמלי המדינה
(א) המנון המדינה הוא "התקווה".
(ב) דגל המדינה הוא לבן, שני פסי תכלת סמוך לשוליו ומגן דוד תכול במרכזו.
(ג) סמל המדינה הוא מנורת שבעת הקנים, עלי זית בשני צדדיה, והמילה "ישראל" למרגלותיה.
5. שבות
כל יהודי זכאי לעלות ארצה ולקנות את אזרחות מדינת ישראל על פי חוק.

6. קיבוץ גלויות
וחיזוק הקשר עם
העם היהודי
בתפוצות
- המדינה תפעל לקיבוץ גלויות ישראל ולחיזוק הזיקה בין ישראל ובין הקהילות היהודיות בתפוצות.
7. עזרה לבני העם
היהודי הנתונים
בצרה
- המדינה תפעל למתן עזרה לבני העם היהודי הנתונים בצרה ובשבי בשל יהדותם.
8. מורשת יהודית
- המדינה תפעל לשימור ולהנחלת המורשת והמסורת התרבותית, וההיסטורית של העם היהודי ולטיפוחה בארץ ובתפוצות.
9. הזכות לשימור
מורשת
- המדינה תפעל לאפשר לכל תושב ישראל, ללא הבדל דת או לאום, לפעול לשימור תרבותו, מורשתו, שפתו וזהותו.
10. לוח רשמי
- הלוח העברי הוא לוח רשמי של המדינה.
11. חג העצמאות וימי
זיכרון
- (א) יום העצמאות הוא יום החג הלאומי של המדינה.
- (ב) יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ויום השואה והגבורה הם ימי זיכרון רשמיים של המדינה.
12. ימי שבתון
- ימי השבתון הקבועים במדינת ישראל הם שבת ומועדי ישראל, בהם לא יועסק עובד אלא בתנאים שייקבעו בחוק; בני עדה המוכרת בחוק רשאים לשבות בחגיהם.
13. המשפט העברי
- (א) המשפט העברי ישמש מקור השראה למחוקקים ולשופטים בישראל.
- (ב) ראה בית המשפט שאלה משפטית הטעונה הכרעה, ולא מצא לה תשובה בדבר חקיקה, בהלכה פסוקה או בדרך של היקש מובהק, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל.
14. שמירת מקומות
קדושים
- המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם המקומות.
15. פגיעה בזכויות
- אין פוגעים בזכויות שלפי חוק-יסוד זה אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו.
16. נוקשות
- אין לשנות חוק-יסוד זה אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.

דברי הסבר

בקונגרס הציוני הראשון אושרה יתכנית באזלי שלפיה מטרת הציונות היא "להקים בית לאומי עבור העם היהודי בארץ-ישראל..." ; במגילת העצמאות הוכרזה המדינה החדשה כמדינה יהודית וכביתו הלאומי של העם היהודי ; בשנת 2001 פורסמה אמנת כנרת, עליה חתמו אנשי ציבור מכל קצות הקשת הפוליטית, בה נקבע בסעיף הראשון כי : "מדינת ישראל היא ביתו הלאומי של העם היהודי". על אף ההסכמה הרחבה בציבור הישראלי על הגדרתה של מדינת ישראל כמדינה יהודית, מאפייניה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי מעולם לא עוגנו בחוקי היסוד של המדינה.

הצעת החוק מדגישה את הקשר המסורתי וההיסטורי בין העם היהודי לארץ ישראל ואת הזכויות הלאומיות המוקנות לו כפי שבאות לידי ביטוי במגילת העצמאות : "בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית...לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו... מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה... זכות זו הוכרה בהצהרת בלפור מיום ב' נובמבר 1917 ואושרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תוקף בין-לאומי לקשר היסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ-ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי". צדקת דרכו של העם היהודי בארץ ישראל מבוססת על נדבך מדיני, לאומי והיסטורי וחלים עליו כל הכללים הנובעים מזכות ההגדרה העצמית של העם היהודי.

נחיצותו של חוק-יסוד : ישראל - זהות המדינה, כמדינת הלאום של העם היהודי - מקבלת משנה תוקף, במיוחד בזמנים בהם יש המבקשים לבטל את זכותו של העם היהודי לבית לאומי בארצו, ואת ההכרה במדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי. עיגון אופייה היהודי של מדינת ישראל בחוק-יסוד, יאפשר להגיע בעתיד להסכמה רחבה בכינונה של חוקה שלמה ומקיפה.

לאורך החוק כלולים היבטים מעשיים המבטאים את היותה של מדינת ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי שלחלקם יש ביטוי בחקיקה קיימת : סמלי המדינה (בחוק הדגל, הסמל והמנון המדינה, התשי"ט-1949), שפתה, חוק השבות, קיבוץ גלויות, התיישבות יהודית, הקשר עם יהודי התפוצות, מורשת יהודית, לוח שנה עברי ומקומות קדושים.

על פי חוק זה, המשפט העברי ועקרונות מורשת ישראל ישמשו כמקור השראה למחוקק בקביעת דברי חיקוק ולבית המשפט בפירושם. המשנה לנשיא בית המשפט העליון לשעבר השופט מנחם אלון הגדיר זאת (בפס"ד ד"נ 13/80 אליעזר הנדלס נ' בנק קופת עם בע"מ ואח' פ"ד לה(2), 795) : "הפנייה למערכת המשפט העברי כמקור השראה ראשי וראשון במעלה לפרשנותו של המשפט הישראלי, כאשר פנייה זו נעשית בעיון הראוי והזהירות הדרושה, לפי צרכי שעה ועניינו של החוק, תעניק למשפט הישראלי שורשים היסטוריים משלו, ותפתח סינתזה זו שבין מערכת המשפט העברית לבין מערכת משפטה של המדינה היהודית".

הקביעה לפיה מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית מלבד היותה יהודית, מעוגנת בסעיף 3 בהצעת החוק ושזורה כחוט השני בסעיפיו השונים, בהם אלה העוסקים בשפה, בשימור המורשת, בהתיישבות הקהילתית, בימי השבתון ובשמירה על המקומות הקדושים.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת אברהם דיכטר וקבוצת חברי כנסת (פ/3541/18) ועל ידי חבר הכנסת אריה אלדד (פ/4096/18).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו באב התשע"ג - 22.7.13